

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาออกโรงเรียน
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2548

กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

**แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2548**

เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักเกณฑ์
และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2548

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การพิมพ์

ครั้งที่ 3

แผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ โดยเน้นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และให้คนเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ มีเป้าหมายที่จะยกระดับการศึกษาของประชาชนให้มีการศึกษาเฉลี่ย 9.5 ปี และกำลังแรงงาน ร้อยละ 50 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ หน่วยงานสถานประกอบการ สังคม องค์กรต่าง ๆ ร่วมจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนา รูปแบบวิธีการจัดการศึกษาอย่างหลากหลายวิธี โดยใช้กลไกการเทียบโอนผลการเรียนเป็น เครื่องมือในการเชื่อมโยงผลการเรียนรู้ที่หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมจัดการศึกษา และเชื่อมโยง ผลการเรียนรู้จากวิธีการเรียนที่หลากหลาย รวมทั้งจากการประกอบอาชีพและประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ สามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างกว้างขวาง เป็นแนวทาง เดียวกันและสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุตามเจตนารมณ์และเป้าหมายของแผนการบริหาร ราชการแผ่นดินดังกล่าว จึงยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวปฏิบัติการเทียบโอนผล การเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 และให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2548 ซึ่งมีเอกสารแนวทาง การเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2548 เป็นเอกสารแนบท้ายประกาศ กระทรวงนี้แทน

นาย อรรถพร น้อย
(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
8 กันยายน 2548

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนได้สะสมไว้ จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา รวมทั้งประสบการณ์จากการประกอบอาชีพ การฝึกงาน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา เพื่อใช้เป็นข้อกำหนดในการเทียบโอนผลการเรียน กอปรกับกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศแทนหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการให้ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะให้เกิดการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมจำนวนหลายหลักสูตรเข้าสู่หลักสูตรใหม่ รวมทั้งการเทียบโอนผลการเรียนในกรณีอื่น ๆ ด้วย สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนจึงจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

เอกสารแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นี้ ได้จัดพิมพ์เป็นครั้งที่ 2 การจัดพิมพ์ครั้งนี้ได้เพิ่มประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐาน จุดประสงค์ เนื้อหาในหมวดวิชา/รายวิชา ตัวอย่างระเบียบของสถานศึกษา ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียน การจัดชั้นเรียนของต่างประเทศ และตัวอย่างหลักฐานการศึกษาของต่างประเทศไว้ในภาคผนวก เพื่อเป็นข้อมูลให้สถานศึกษาได้ศึกษาทำความเข้าใจ และใช้ประโยชน์ในการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

การจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้รับผิดชอบในหน่วยงานทหารทั้งสามเหล่าทัพ กระทรวงสาธารณสุข กรมการปกครอง นิติกร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักพัฒนาวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมศิลปากร สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/เขต ที่ให้ข้อมูลความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนซึ่งส่งผลให้การเทียบโอนผลการเรียนบังเกิดผลอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำงานครั้งนี้

(นายชาติชาติ โยสีดา)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กันยายน 2546

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการ จัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

อนุสนธิ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ได้กำหนดแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

บัดนี้ เห็นสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ดังกล่าว เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างกว้างขวางและเป็นแนวทางเดียวกัน และสามารถใช้กลไกการเทียบโอนผลการเรียนเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงผลการเรียนรู้อันที่หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมจัดการศึกษา และเชื่อมโยง ผลการเรียนรู้จากวิธีการเรียนที่หลากหลาย จากการประกอบอาชีพและประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น จึงยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการและเอกสารแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ที่แนบท้ายประกาศนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

นาย อรรถพงษ์ น้อย

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักเกณฑ์และวิธีการจัด
การศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๖ เป็นต้นไป ซึ่งกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียนจำนวนมากเป็นผู้ใหญ่ มีความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอน และสามารถเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้ที่มาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนได้ จึงให้สถานศึกษาในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

นาย อรรถพงษ์ วรรณ
(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำการพิมพ์ครั้งที่ 3

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักสูตร
และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ลงวันที่ 8 กันยายน 2548

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักสูตร
และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2546

บทที่ 1 บทนำ	1
เหตุผลความจำเป็น	1
หลักการ	2
วัตถุประสงค์	2
ขอบข่ายการเทียบโอนผลการเรียน	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน	6
แนวปฏิบัติทั่วไปในการเทียบโอนผลการเรียน	6
คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน	6
เกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน	6
วิธีการเทียบโอนผลการเรียน	7
1. การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบและการศึกษา นอกระบบที่แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	7
2. การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของรัฐ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเทียบความรู้และประสบการณ์	8
บทที่ 3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ	10
1. การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศที่จัดเป็นชั้นปีหรือเกรด	10
2. การเทียบโอนผลการเรียนจากการสอบวุฒิต่างประเทศที่จัดโดย องค์กรของรัฐ	12
3. การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ	14

	หน้า
4. การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนระหว่างประเทศ	14
5. การเทียบความรู้และประสบการณ์	15
บทที่ 4 การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	16
1. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์การเป็นทหารกองประจำการ	16
2. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์การเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	17
3. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์การเป็นผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	19
4. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของแรงงานไทยที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ	21
5. การเทียบโอนผลการเรียนรู้จากการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	22
6. การเทียบโอนผลการเรียนจากกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน	23
บทที่ 5 แนวทางการบริหารการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา	31
1. การเตรียมการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน	31
2. การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน	33
3. การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน	33
4. ตัวอย่างแบบฟอร์ม	34
เอกสารอ้างอิง	45
ภาคผนวก	46
รายชื่อผู้เข้าประชุม	92
คณะผู้จัดทำ	97